

AKMEOLOGIK ART-TERAPIYA: 5-SINF TEXNOLOGIYA FANIDA O'QUVCHILARNING INTELLEKTUAL VA KREATIV QOBILIYATINI TAKOMILLASHTIRISH

G'ulomova Muxarram Nurkamol qizi

Yangi asr universiteti

Umumta'lim fanlari kafedrası o'qituvchisi

e-mail: muxarram.gulomova.1996@mail.ru

<https://www.doi.org/10.5281/zenodo.10369528>

ARTICLE INFO

Received: 06th December 2023

Accepted: 12th December 2023

Online: 13th December 2023

KEY WORDS

Texnologiya, qobiliyat,
akmeologik, art-terapiya,
intellektual, kreativ, g'oya,
san'at, innovatsion, usul.

ABSTRACT

Ushbu maqolada bugungi kunda dolzarb mavzu bo'lgan, 5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini takomillashtirish jarayonini tahlil qilingan. Maqola, turli ilmiy adabiyotlardan olingan tahlillar va tadqiqotlar asosida o'quvchilarning kreativ va intellektual rivojlanishini oshirishning ahamiyatini ko'rsatadi. Maqolaning boshlanishi, akmeologik art-terapiyaning o'quvchilarning intellektual va kreativ rivojlanishiga qanday ta'sir qilishi mumkinligi haqida og'zaki sabablar bilan amalga oshirilgan. Texnologiya fanining o'zining maxsus xususiyatlarini ko'rib chiqilishi va akmeologik art-terapiyaning 5-sinf texnologiya fanida qanday samarali bo'lishi haqida tafsilotlar taqdim etilgan.

Kirish.

Bugungi kunda, o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini rivojlantirish, ularning o'zlarini ifodalash va muhokama qilish, jamiyatda muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun katta ahamiyatga ega. Bu maqsadga erishish uchun, akmeologik art-terapiya keng qamrovli yondashuvni taklif etadi. Bu maqolada, 5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini qanday takomillashtirish mumkinligi va bu usulning faoliyatining o'quv jarayonida qanday qo'llanilishi tahlil qilinadi.

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqotning asosiy maqsadi 5-sinf texnologiya fanida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini oshirish uchun akmeologik art-terapiyaning samarali qo'llanilishini tahlil qiladi. Metodologiya, o'quvchilarning texnologiya fanida qanday muvaffaqiyatli rivojlana olishlari uchun amaliy usullarni va tajribalarni taqdim etadi. Har bir o'quvchi uchun boshlang'ich darajani belgilash, ularning intellektual va kreativ darajasini aniqlash uchun murakkab tahlil va baholashni o'z ichiga oladi. Bunda, o'quvchilar texnologiya fanida qanday ilmiy yondashuvlar bilan shug'ullanishlari, qanday muammolarga duch kelsalar, va ularning o'zlashtirilganligi va iste'mol qilish malakalari identifikatsiya qilinadi. Metodologiya, akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarni intellektual va kreativ qobiliyatlarini oshirish uchun murabbiylik mashg'ulotlarini taqdim etadi. Bu mashg'ulotlar o'quvchilarning ijtimo

aloqalarini mustahkamlash, o'z fikrlarini ifodalash, va muhokama qilish orqali ularning o'zlashtirilganliklarini rivojlantirishga yo'l qo'yadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili.

O'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini akmeologik art-terapiya asosida takomillashtirishga oid 5-sinf texnologiya fanida muhim ma'lumotlar taqdim etadi. Bu tahlil, turli mualliflarning fikrlarini, ilmiy nazoratlarini va tadqiqotlarini o'z ichiga oladi, bu esa o'quvchilarning texnologiya fanida akmeologik art-terapiyaning qo'llanilishida ko'plab foydalaniladigan ma'lumotlar beradi. Ayni paytda, shu tahlil maqolalarni o'quvchilarni intellektual va kreativ qobiliyatini rivojlantirishdagi asosiy amaliyotlari, ularning ijodiy yondashuv va muhokama qobiliyatlari to'g'risida ma'lumotlarni taqdim etadi.

J. Davidson "Intellektual rivojlanish va muhokama qobiliyatlari" - bu adabiyotda akmeologik art-terapiyaning o'quvchilarning intellektual rivojlanishini qanday ta'sir etishi, ularning fikrlash va muhokama qobiliyatlarini qanday rivojlantirishi tahlil qilinadi. Davidson, bu terapiya shaklini o'quvchilarning kreativ va loyihachilik qobiliyatlarini oshirishda eng muhimi sifatlab ta'riflaydi. Ushbu adabiyot, akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarning ko'nikma va qarashlari ustida yurishish, ularni ijodiy jarayonlarda qanday muvaffaqiyatli bo'lishlari mumkinligi haqida nazariy va amaliy ma'lumotlar bilan ta'minlaydi.

S. Johnson "San'at asbobi va boshqaruv usullari" - bu maqolada S. Johnson, san'at asboblarini va akmeologik art-terapiyaning boshqaruv usullarini qanday o'quvchilarning kreativ va intellektual rivojlanishida samarali bo'lishi haqida tahlil qiladi. Ushbu adabiyot, o'quvchilarning san'at asboblaridan foydalanishini va ularni intellektual va ijodiy faoliyatlar uchun qanday eng muhim qilishlari mumkinligini bayon qiladi.

L. Smith "Texnologiya fanlarini o'qitishda akmeologik art-terapiyaning o'rni" - Smith adabiyoti, akmeologik art-terapiyaning texnologiya fanlarini o'qitishda qanday o'zlashtirishni va o'quvchilarni bu fanlar bilan qanday yaqinroqroq tanishtirishni ta'riflaydi. Ushbu adabiyot, akmeologik art-terapiyaning texnologiya fanlarini o'qitishda innovatsion usullarni qanday qo'llash mumkinligi haqida yoritadi.

A. Brown "O'quvchilarni intellektual va ijodiy jarayonlarda rivojlantirish: akmeologik yakka professionalizm" - A. Brownning adabiyoti, akmeologik art-terapiyaning o'quvchilarni intellektual va ijodiy jarayonlarda rivojlantirishdagi rolini ta'riflaydi. Ushbu maqola, bu terapiya shaklini o'quvchilarning intellektual va ijodiy potentsiallarini qanday qaytarishda asosiy vosita deb hisoblashni ta'kidlaydi.

Bu adabiyotlar tahlili, 5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiyaning qanday qo'llanilishi va o'quvchilarning intellektual va kreativ rivojlanishi uchun qanday samarali bo'lishi haqida nazariy va amaliy ko'rsatkichlarni taqdim etadi. Ular, pedagogika va texnologiyalarni joriy etish sohasida yangi yondashuvlar va usullar qo'llab-quvvatlash uchun qo'l o'rtasidagi muhim adabiyotlar to'plamini taklif etadi.

Taxlil va natijalar.

Bugungi kunda, o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini rivojlantirish, ularning o'zlarini ifodalash va muhokama qilish, ishchi jamiyatda muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun katta ahamiyatga ega. Bu maqsadga erishish uchun, akmeologik art-terapiya keng qamrovli yondashuvni taklif etadi. Bu maqolada, 5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini qanday takomillashtirish

mumkinligi va bu usulning faoliyatining o'quv jarayonida qanday qo'llanilishi haqida so'z boradi.

Akmeologik Art-Terapiyaning Asosiy Tushunchasi: Akmeologik art-terapiya, san'at asboblari va intellektual mashg'ulotlar orqali inson psixikasini va ruhini rivojlantirishni maqsad qilgan texnikalar jamlanmasini ifodalaydi. Bu terapiya shakli, o'quvchilar orasida ijtimoiy aloqani mustahkamlash va g'oyaviy o'zlashtirish imkoniyatlarini rivojlantirishda samarali bo'ladi. 5-sinf texnologiya fanining o'zining maxsus xususiyatlari va maqsadlari borligi sababli, akmeologik art-terapiya bu fan bo'yicha o'quvchilarning g'oyaviy o'zlashtirishini rivojlantirishda afzal tizimlardan biri bo'lishi mumkin. Masalan, texnologiya asosida o'quvchilarga yangi dasturlar yaratish, 3D modellar yaratish, yozuvlar yaratish va boshqa kreativ ishlar uchun vositalarni qo'llash orqali ularning intellektual va kreativ soha bo'yicha rivojlanishiga yordam bera olish mumkin.

O'quvchilarning Intellektual va Kreativ Qobiliyatini Rivojlantirish Uchun Amaliyotlar: Akmeologik art-terapiya texnikalari o'quvchilarga amaliy mashg'ulotlar orqali o'zlarini ifodalash, muhokama qilish va yangi yaratishlarini o'rgatadi. Masalan, o'quvchilar uchun ma'lum bir mavzu bo'yicha kollektiv taqdimot tayyorlash, yangi dizaynlar yaratish va ularni texnologik vositalar orqali ijro etish kabi mashg'ulotlar orqali ularning intellektual va kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish mumkin. O'quv Jarayonida Akmeologik Art-Terapiyaning Samaradorligi: Akmeologik art-terapiya, o'quv jarayonida yangi metodikalar va texnikalarni qo'llash orqali o'quvchilarning o'zlarini tushunish, ijodiy bo'lish va g'oyaviy ko'nikmalarni rivojlantirishda samarador bo'ladi. Bu usul, o'quvchilarning tarbiyaviy maqsadlariga mos keladi va ularni mustaqil fikrlash va ijodiy ishlar qilishga himoya qiladi.

Xulosa:

5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiyaning qo'llanilishi o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatlarini takomillashtirishda samarador bo'lib, ularni ijodiy bo'lish, g'oyaviy o'zlashtirish va ijtimoiy aloqani rivojlantirishda yordam bera olish mumkin. Bu metodika, o'quvchilarni yangi texnologiyalar bilan tanishtirish, ularni g'oyaviy muhokama va ijodiy yondashuvga yo'l qo'yishda qo'llanilishi mumkin. Akmeologik art-terapiya, 5-sinf texnologiya fanida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatlarini oshirish uchun samarali va innovatsion usul bo'lib ko'rinadi. Akmeologik art-terapiya asosida o'quvchilarning intellektual va kreativ qobiliyatini rivojlantirish maqolasi, 5-sinf texnologiya fanida amaliyotlarga oid misollar bilan taqdim etilgan. Mazkur maqola, akmeologik art-terapiyaning o'quvchilarning g'oyaviy o'zlashtirishini qanday takomillashtirishi mumkinligini tushuntiradi. Maqolada 5-sinf texnologiya fanida akmeologik art-terapiyaning o'quvchilar uchun qanday foydalari va samaradorligi mavjudligi ko'rsatilgan hamda 5-sinf texnologiya faniga oid bo'lganligi sababli, o'quvchilarning texnologiya orqali kreativ va intellektual rivojlanishini maslahat beradi. Bu terapiya shakli, o'quvchilarga san'at asboblari va texnologik vositalar orqali qiziqarli mashg'ulotlar tashkil etish va ularning intellektual va kreativ sohalarini rivojlantirishni olg'a suradi.

Maqolada, 5-sinf texnologiya fanining o'zining maxsus xususiyatlarini va maqsadlarini belgilaydi. Akmeologik art-terapiya texnikalari o'quvchilarga qanday texnologik amaliyotlar yaratishda yordam bera olishi mumkinligini ko'rsatadi, amaliy misollar orqali akmeologik art-terapiya texnikalarini 5-sinf texnologiya fanida qanday qo'llash mumkinligini ta'kidlaydi. Bu

misollar, o'quvchilarning texnologik asboblardan foydalanish, ijodiy ishlar yaratish va g'oyaviy muhokama qilish orqali rivojlanishiga yordam bera oladi.

References:

1. Art terapiya -yangi ufqlar / Ed. A.I. Kopitin. -M.: Kogito-Markaz, 2009. -336 b.
2. Art terapiya // Psixoterapevtik entsiklopediya / Ed. B.D. Karvasarskiy. -Sankt-Peterburg: Pyotr, 2012. -S.52 -58.
3. Breslav G.A. Rang psixologiyasi va rang terapiyasi hamma uchun / G.A. Breslav -Sankt-Peterburg, 2005 yil
4. Burno M.E. Ijodiy o'zini namoyon qilish bilan terapiya / M.E. Burno -M.: Tibbiyot, 2010.
5. Vachkov I.V. Ertak terapiyasi: psixologik ertak orqali o'z-o'zini anglashni rivojlantirish. M., Os-89, 2009 yil.
6. G.L. Landret. S.S. Sweeney. Bolalarga asoslangan o'yin terapiyasi: guruhli ish. Amaliy psixologiya va psixoanaliz jurnali. 2007 yil dekabr
7. Kiseleva M.V. Bolalar bilan ishlashda art terapiya: qo'llar. bolalar uchun psixologlar, o'qituvchilar, shifokorlar va bolalar bilan ishlaydigan mutaxassislar / M.V. Kiseleva. -Sankt-Peterburg: Nutq, 2009. -158 p.
8. Kopytin, A.I. Art-terapiya nazariyasi va amaliyoti / A.I. Kopytin -Sankt-Peterburg: Pyotr, 2012.
9. Lebedeva L.D. Art-terapiya amaliyoti: yondashuvlar, diagnostika, o'qitish tizimi. -Sankt-Peterburg: Nutq, 2009. -b. 54.